

Sygn. akt IV CSK 423/18

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa M. K.
przeciwko B. Ś.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 kwietnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Okręgowego w L.
z dnia 2 lutego 2018 r., sygn. akt IX Ga [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu – w interesie publicznym – ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pozwana B. Ś. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 2 lutego 2018 r.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. W uzasadnieniu tego wniosku skarżący wskazał, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne wyrażające się w pytaniach: czy zmiana w trakcie postępowania sądowego podstawy faktycznej i prawnej roszczenia może skutkować przedawnieniem tego roszczenia, w sytuacji gdy złożony wcześniej wniosek o zawezwanie do próby ugodowej nie zawierał takiego roszczenia w wersji po modyfikacji; czy w sytuacji

gdy zwrot pożyczki jest możliwy, sąd może zasądzić zamiast zwrotu przedmiotu pożyczki sumę pieniężną tytułem odszkodowania w związku z nienależytym wykonaniem umowy pożyczki polegającym na niezwróceniu przedmiotu pożyczki; czy w postępowaniu cywilnym można zastąpić opinię biegłego dokumentem prywatnym? Pozwana podniosła że zagadnienia te uzasadniają potrzebę wykładni art. 278 k.p.c. wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów. Ponadto w ocenie skarżącej skarga jest oczywiście uzasadniona a z tym wnioskiem łączą się zarzuty naruszenia prawa materialnego i procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ.).

Skarżąca nie sprostала tym wymaganiom wskazując bowiem na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. i formułując zagadnienia prawne nie wskazała normy prawnej, na której tle miały powstać zagadnienia prawne. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania koncentruje się na jednym, nie budzącym wątpliwości jak też nie wywołującym rozbieżności w orzecznictwie zagadnieniu, dotyczącym możliwości zastąpienia opinii biegłego dokumentem prywatnym, przy czym rozmiąga się skarżąca z rzeczywistym stanem sprawy albowiem obwieszczenie Prezesa GUS z dnia 19 stycznia 2015 r. w sprawie

średniej krajowej ceny skupu pszenicy w II półroczu 2014 r. wydane na podstawie art. 39 a ust. 7 ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2012 r., poz. 1187, poz. 155 ze zm.) nie ma charakteru dokumentu prywatnego.

Poza tym trzeba podnieść, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że powołanie się przez podmiot wnoszący skargę kasacyjną na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, nie publ.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, nie publ.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, nie publ.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, nie publ.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, nie publ.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, nie publ.; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, nie publ.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Wnosząca skargę kasacyjną nie przedstawiła oddzielnego wyводу świadczącego o występowaniu w sprawie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Nie może go zastąpić odesłanie do podstaw skargi kasacyjnej, które podlegają badaniu dopiero po przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c.